

עפ"א 4387/01/18 - אליהו תורג'מן, שולמית תורג'מן נגד ועדה מקומית לתכנון קרית טבעון

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 4387-01-18 ועדה מקומית לתכנון קרית טבעון נ' תורג'מן ואח'
עפ"א 72062-01-18 תורג'מן ואח' נ' ועדה מקומית לתכנון קרית טבעון
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט נאסר ג'השאן
המערערים והמשיבים בעפ"א
4387-01-18
נגד
המשיבה והמערערת בעפ"א
4387-01-18
פסק דין

1. לפניי שני ערעורים על פסק דינו של בית משפט השלום בקרית (כב' השופט ד"ר מרדכי ארגמן) מיום 17.12.2017 בתיק תו"ב 27129-10-16 (להלן: "**גזר הדין**"). המערערים בעפ"א 72062-01-18 (לשם קיצור יקראו להלן: "**המערערים**"), משיגים על הכרעת הדין ועל גזר הדין שניתנו על-ידי בית משפט קמא ואילו המערערת בעפ"א 4387-01-18 (להלן: "**הועדה**") מערערת על קולת העונש שהוטל על הנאשמים.

רקע ועובדות כתב האישום:

2. ביום 18.05.2017 הרשיע בית משפט קמא את המערערים, על יסוד הודאתם, בביצוע עבירות של בניה ושימוש במקרקעין בלא היתר כדין, לפי סעיף 204(א) + 145 + 208 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**"); בניה ושימוש במקרקעין בסטיה מהיתר, לפי סעיף 204(ב) + 208 לחוק; בניה ושימוש במקרקעין בסטיה מתכנית, לפי סעיף 204(ב) + 208 לחוק, יחד עם תקנות התכנון והבניה (סטיה ניכרת מתכנית), התשס"ב-2002; שימוש חורג במקרקעין מתכנית, לפי סעיף 204(א) + 145 + 208 לחוק, יחד עם תקנות התכנון והבניה (עבודות ושימוש הטעונים היתר), התשכ"ז-1967. המערער 1 (להלן: "**המערער**") הורשע בנוסף בעבירה של אי קיום צו בית משפט, לפי סעיף 210 לחוק.

3. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הורשעו המערערים, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היו המערערים בעלי המקרקעין הרשומים כגוש 11399 חלקות 36-37 ברח' הצבעוני 31, קרית טבעון (להלן: "המקרקעין"). ייעוד המקרקעין בתקופה הנ"ל בחלקה 37 הנו מגורים, ובחלקה 36 - שטח ציבורי פתוח (שצ"פ). למערער כאמור יוחסה עבירה של אי קיום צו הריסה שיפוטי, בכך שעל-פי גזרי הדין שניתנו בתו"ב 41925-04-12 ו-42025-04-12 (שני כתבי אישום שאוחדו) היה על המערער להרוס את המבנים שנבנו ללא היתר אשר בוצעו בחלקה 37 ותוארו בסעיף 4 לכתב האישום, אולם על-אף שביצוע הצו עוכב עד ליום 18.06.2014, המערער לא קיים את הצו עד ליום מתן גזר הדין.

4. עוד נטען בכתב האישום, כי לא זה בלבד שהמערער לא קיים את צו ההריסה שניתן בהליך קודם אלא שהוא, יחד עם המערערת, הוסיפו ובנו בחלקות 37 ובחלקה 36 (שיעודה, כאמור, שצ"פ) בניה בלתי חוקית באופן שבנו בחלקה 37 - סככה מקונסטרוקציית ברזל מקורה קירוי פח במרווח בניה אחורי בשטח של כ-35 מ"ר; סככה מקונסטרוקציית ברזל מקורה ביריעה במרווח בניה קדמי בשטח של כ-40 מ"ר.

נטען עוד כי בחלקה 36 (שצ"פ) - בנו המערערים דק מעץ על הקרקע בשטח כ-30 מ"ר; מרפסת עת (דק מעופף) בשטח כ-6 מ"ר; הצבת מזרקה לנוי; הצבת שולחן פיקניק מעץ; פרוק הדק והמרפסת הקיימים; בניית מרפסת מעץ (דק מעופף) בשטח כ-32 מ"ר עם מעקה ברזל.

נטען בכתב האישום כי החל ממועדי סיום עבודות הבניה, המערערים עושים שימוש בבנוי למגורים, כשאין בידיהם היתר כדין על-פי החוק ובניגוד להיתר הקיים והוראותיו ובסטיה ממנו; סטייה ניכרת מהוראות התכנית החלה במקום ובניגוד לתקנות התכנון והבניה (סטייה ניכרת מתכנית); בניגוד לייעוד המקרקעין על-פי התכנית החלה במקום.

5. ביום 18.05.2017 הורשעו המערערים על יסוד הודאתם בכל העובדות הנטענות בכתב האישום. יצוין כי בתחילת הדיון הודיעה ב"כ הנאשמים, כי הודאת המערער בעבירת אי קיום צו מתייחסת לעובדות ולא לטענות המשפטיות, כאשר המערער מודה בעובדות סעיף 4 לכתב האישום למעט סעיף 4.5, וטענה, כי לא מתקיים במקרה דנן יסוד נפשי ברמה הנדרשת. עוד טענה לגבי הבניה הנוספת, כי לפי תקנות התכנון והבניה אין צורך בהיתר לגבי העבודה שבסעיף 8.11. ברם, לאחר הפסקת הדיון, הודיעה ב"כ הנאשמים כי "לאחר ששוחחתי עם מרש"י והבהרתי להם את המצב המשפטי בתיק ובשים לב לעובדות מרש"י מודים בעובדות כתב האישום". על יסוד האמור הרשיע בית משפט קמא את המערערים בעובדות המיוחסות להם בכתב האישום.

גזר הדין:

6. לאחר שעמד על העבירות המיוחסות למערערים, קבע בית משפט קמא בגזר דינו, כי היה מצופה

מהמערער, שלאחר שנידון כבר בתיקים קודמים וניתן נגדו צו הריסה ביחס למבנים שבנה ללא היתר וחלוקת המבנה למספר יחידות דיור כפי שיוחסו לו בתיק הקודם, שלא יוסיף ויבצע עבירות בניה נוספות ללא היתר, אך המערער לא רק שלא ביצע את צו ההריסה אלא גם הוסיף יחד עם המערער ובנו תוספות הבניה כמפורט בכתב האישום. בית משפט קמא עוד קבע כי תיקון 116 לחוק התכנון והבניה, ככל והוא מחמיר בענישה בעבירות הבניה, החמרה זו לא תהיה תקפה ביחס למערערים אשר ביצעו את העבירות לפני כניסתו לתוקף של התיקון, כך שמתחם הענישה שיחול במקרה זה צריך להיגזר ממתחם הענישה המקובל על-פי הדין הקודם.

7. בקביעת העונש, ולאחר ששקל בית משפט קמא את ענינים ואת מהות הבניה הכלולה בתוספת לבניה הקודמת שנבנתה ללא רישיון, לאחר שנלקחו בחשבון פעילותם של המערערים בניסיון להכשיר את הבניה, הן זו שהייתה נשוא התיק הקודם והן הנוכחית, ולאחר שהתחשב בית משפט קמא בדבריה של המערער, השית על המערער את העונשים הבאים:

א. קנס כספי בסך 80,000 ₪ או 20 חודשי מאסר תמורתו כאשר הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים.

ב. התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מלעבור עבירה בה נידון והורשע.

על המערערת הוטלו העונשים הבאים:

א. קנס כספי בסך 20,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו כאשר הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים.

ב. התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מלעבור עבירה בה נידון והורשע.

כמו כן, ציווה בית משפט קמא על הריסת המבנים אשר נבנו ללא היתר והתאמת המבנה בכללותו להיתר שברשותם. בית משפט קמא עיכב את ביצוע צו ההריסה עד ליום 01.05.2018 וזאת על מנת לאפשר למערער למצות את הליכי הרישוי לקבלת ההיתר. בית משפט קמא קבע כי דחיית ביצוע צו ההריסה למועד הנדחה ניתנה לאור הדברים ששמע מפי ב"כ המערערים והעד מטעמם בדבר המהלכים הנעשים כעת על מנת לקבל לגליזציה למבנים נשוא כתב האישום.

נימוקי הודעת הערעור מטעם המערערים בעפ"א 72062-01-18:

8. בהודעת הערעור מטעם המערערים, הם משיגים כאמור על הכרעת הדין ועל גזר דינו של בית משפט קמא. המערערים טוענים כי הם הורשעו "בשגגה" בעבודות קלות ערך, שאינן טעונות היתר לאור תקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר), תשע"ד-2014 (להלן: "**תקנות התכנון והבניה**") לחילופין טענו המערערים כי עבודות הבניה הנ"ל מהוות "זוטי דברים" אשר אינן מצדיקות העמדה לדין וענישה בהתאם. לטענת המערערים הם הודו "בעובדות המתוארות בכתב האישום, אך לא בטענות המשפטיות" (סעיף 6 להודעת הערעור) וכי הם הודו "בפעולות הפיזיות שיוחסו להם", אולם לא הודו בביצוע העבירות על כן טעה בית משפט קמא כאשר הרשיע את המערערים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, מקום שמעשים אלה אינם מהווים עבירה (ראו סעיפים 6-9 להודעת הערעור).

9. המערערים עוד הוסיפו כי טעה בית משפט קמא בכך שלא ייחס משקל לכך כי אין בשום עובדה מהעבודות המתוארות בסעיף 8-11 לכתב האישום כדי להוות עבודה המהווה "בניה" לפי חוק התכנון והבניה, וממילא אין לראות בעבודות המתוארות משום "תוספות בניה" ולכל היותר מדובר בעבירות קלות ערך המהוות "זוטי דברים". בעניין זה הפנו המערערים לתקנות התכנון והבניה הנ"ל וטענו כי בהתאם לתקנה 11(ג) לתקנות, העבודות המתוארות בסעיפים 8.1.1 ו-8.1.2 לכתב האישום אינן טעונות היתר משום שמדובר בקירוי אריג מסוג "בד יוטה"; בהתאם לתקנה 22(א) העבודות המתוארות בסעיפים 8.2.3 ו-8.2.4 אינן טעונות היתר משום שמדובר במעין "מבנים טכניים", מידות המזרקה והשולחן קטנות מאד ביחס למידות המקסימום המותרת על-פי התקנה; בהתאם לתקנה 31(א) העבודות המתוארות בסעיפים 8.2.1, 8.2.2, 9.1.1, 9.1.2 אינן טעונות היתר מפני שמדובר בחיפוי קרקע ללא קירות פיתוח מעל מטר וללא פגיעה כלשהי בניקוז ובערכי טבע.

10. המערערים טוענים, כי אילו היה בית משפט קמא מתייחס לכך שאותן "עבירות בניה" אינן עבירות כלל, או למצער שלא מדובר ב-"בניה" אלא בביצוע עבודות קלות ערך, לא היה מחמיר בעונשם של המערערים. בהקשר זה נטען כי טעה בית משפט קמא משלא קבע מתחם העונש ההולם ולא ביטא אותו בגזר הדין בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין.

11. בנוסף לזאת טוענים המערערים כי בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לכך שהמערערים פעלו באופן אינטנסיבי להכשרת השטח באמצעות אדריכל מטעמם, שפעל בשיתוף פעולה מלא עם הועדה המקומית. המערערים הרחיבו וטענו כי הרשעת המערער בעבירה של אי קיום צו שיפוטי באה בעקבות הקמת מבנה חנייה בתחום שטח ציבורי פתוח, אשר נטען כי בוצע בזמנו בתיאום עם גורמים מהמועצה, וזאת כאשר מלכתחילה הוקמה החנייה בשטח ציבורי עקב הטעייה של המועצה, שהורתה למערער להקים שם את החנייה. נטען כי לאחר שהמועצה סללה כביש ומדרכה מאבן משולבת, היא אפשרה למערער להשתמש בחנייה בשטח למרות שהיתה ממוקמת בשטח ציבורי. לאחר הרשעת המערער בהקמת מבנה החנייה, ולאחר שהבין כי המיקום אינו חוקי, הוא פעל באופן נמרץ, בשיתוף פעולה עם הרשויות להסדרת הנושא וחריגות הבניה הנוספות וזאת בטרם הגשת כתב האישום נשוא הערעור.

12. מכאן טוענים המערערים כי הועדה המקומית פעלה בחוסר תום לב, משום שמצד אחד ניהלה מגעים שוטפים עם האדריכל והנחתה אותו בכל שלב ושלב כאשר המערערים עשו כברת דרך ארוכה והשקיעו זמן ומשאבים כספיים, ובטרם הושלמה המלאכה, הגישה כתב אישום נגד המערערים. המערערים טוענים כי אם אין לראות בכך "הגנה מן הצדק" הרי יש בכך כדי להוות נסיבות לקולת העונש.

13. לסיכום ביקשו המערערים, לזכות את המערער מסעיפים 8-11 לכתב האישום המתוקן, לזכות את המערער מכתב האישום. לחילופין, יש להתחשב בכך שמדובר בעבירות קלות המהוות "זוטי דברים", ולקחת בחשבון את הנסיבות המיוחדות של המקרה, הפעולות האינטנסיביות להכשרה וחוסר תום הלב של הועדה ולהקל בעונשם של המערערים באופן שהקנס שהוטל על המערערים יופחת באופן משמעותי.

נימוקי הודעת הערעור מטעם הועדה בעפ"א 4387-01-18:

14. הועדה מבקשת להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא באופן שיטל על המערער מאסר מותנה; להחמיר בגובה הקנס שהוטל על המערער; להחמיר בגובה סכום ההתחייבות הכספית; לקצר משמעותית את תקופת עיכוב הביצוע לצו ההריסה או לקבוע תנאים לעיכוב הביצוע שעל המערערים לעמוד בהם; ולהשית צו איסור שימוש על כל המבנים הכלולים בכתב האישום.

15. הועדה טוענת כי על-פי ההלכה הפסוקה ככלל יש להטיל עונש של מאסר בפועל בגין העבירה של אי קיום צו שיפוטי, ומקל וחומר בענייננו כאשר נלווית לעבירה עבירות נוספות. על כן טוענת הועדה כי טעה בית משפט קמא עת לא השית על המערער מאסר מותנה ללא כל הנמקה וזאת כאשר סטייה ממדיניות הענישה וממתחם הענישה ההולם מחייבת לכל הפחות הנמקה והסבר.

16. באשר לרכיב הקנס טוענת הועדה כי שגה בית משפט קמא עת לא קבע את העונש בהתאם לתיקון 133 לחוק העונשין, כאשר לא נקבע מתחם עונש (קנס) ההולם את המעשים ועת השית על המערערים קנס החורג באופן קיצוני לקולה בנסיבות המקרה. נטען כי בית משפט קמא לא נתן את המשקל המתאים לחומרת נסיבותיו של תיק זה, לחומרת המעשים המיוחסים למערערים ולהיקפם ולעובדה כי המחדלים לא הוסרו. על כן ביקשה הועדה לקבוע מתחמי עונש הולמים ולגזור קנסות בתוך המתחמים טענה כי המתחמים להם עתרה הועדה בבית משפט קמא הם המתחמים הראויים.

17. ביחס להתחייבות הכספית טענה הועדה, כי אין כל הגיון בקביעת סכום זהה להתחייבויות שהושתו על שני המערערים, וזאת נוכח ההבדל המשמעותי והניכר בחומרת העבירות שהורשעו בהם המערערים.
18. הועדה עוד טוענת, כי שגה בית משפט קמא עת דחה את תוקפו של צו ההריסה והתאמה להיתר, וזאת בלא כל נימוק או קביעת טעמים מיוחדים כנדרש בהתאם לסעיף 254ד(א). טענה זו הפכה לבלתי רלוונטיות, מאחר ואין חולקין כי המועד הנדחה חלף.

תמצית טיעוני הצדדים בדיון:

19. ביום 17.05.2018 התקיים דיון בערעור בפניי, במסגרתו הוריתי על דחיית הדיון למועד אחר וזאת משום שהמערער לא התייצב לדיון.
20. בדיון אשר התקיים ביום 07.06.2018, חזרו הצדדים על הודעות הערעור. ב"כ המערערים הוסיפה כי המערערים הגישו תכנית מפורטת והם נמצאים בשלב לקראת אופק תכנוני.
21. ב"כ הועדה הוסיף על האמור בהודעת הערעור, כי טענות המערערים המקדמיות הועלו על-ידי באת כוחם בבית משפט קמא, אולם לאחר הפסקה, היא חזרה בה מהטיעונים והמערערים הודו בעובדות כתב האישום. יחד עם זאת, נימק בא כוח הועדה כי העובדות הנטענות לא יכולות להיות פטורות מהיתר משום שהם בנויות במרווחי בנייה צידיים מעבר לקווי הבניין שהתב"ע לא אפשרה הצבתן. עוד נטען באשר לעובדות הנוספות, כי הן בוצעו בשטח ציבורי פתוח אשר לא ניתן לבנות בו דק.
22. ב"כ הועדה טען, כי אין קשר בין טיעוני ב"כ המערערים באשר לעובדה כי המועצה התרשלה לבין העובדה שישנם צווים שיפוטיים משנת 2014 בתוקף שלא בוצעו, כאשר האלמנט המרכזי שלהם הוא לא אותה חנייה, אלא התאמת הבית להיתר.
23. ב"כ הועדה ביקש, כאמור, להחמיר בעונש הקנס וההתחייבות שהוטלו על המערערים, הוא הפנה למתחם הענישה שעתר לו בבית משפט קמא אשר נע בין 150,000 ₪ ל-250,000 ₪.
24. יצוין, כי ביום 03.05.2018 הגישה ב"כ המערערים תשובה לערעור שהגישה הועדה המקומית. הועדה תחילה ביקשה להורות על הוצאת כתב התשובה שהוגש מן התיק וזאת משום שהוגש בניגוד לסדרי הדיון. אולם במסגרת הדיון מיום 07.06.2018 הודיעו ב"כ הצדדים כי אין התנגדות שהתשובה תישאר בתיק ותיחשב כטיעון בעל פה להודעת הערעור. במסגרת התשובה, התייחסו המערערים בהרחבה לטענות

הועדה, וטענו כי הועדה התעלמה מהעובדות המיוחדות של המקרה ומנסיבות העניין הספציפיות, ובחרה להציג תבנית עקרונית "ריקה" שיכולה להתאים לכל עבירת בנייה באשר היא, ללא קשר למידת האשם המיוחס למערערים בניגוד לעיקרון המנחה בענישה ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו וזאת תוך התעלמות מכך שהמערערים פעלו באופן נמרץ ובתיאום מלא עם הועדה להכשרת הבנייה. המערערים עוד חזרו על טיעוניהם שנטענו בהודעת הערעור בעניין מיקום החנייה בשצ"פ ועל מאמצעיהם להכשרת הבנייה.

25. עוד נטען בתשובה כי בית משפט קמא אכן נימק את העונש שהוטל וציין טעמים מיוחדים לדחיית ביצוע צו ההריסה. באשר ליישום מתחם הענישה ההולם, נטען כי המערערים פעלו ללא לאות להסדרת הבנייה, ולא ניתן לראות בהתנהגותם תופעה אנטי חברתית או פגיעה באינטרס ציבורי. התנהלות הועדה היא אשר מהווה פגיעה אנושה באמון הציבור הן במערכת בתי המשפט והן ברשות המקומית, וכן נטען כי יש בהתנהלות זו כדי להקטין, במידה רבה, את מלוא הנזק או הפסול לכאורה בכל הקשור להפרת הצו השיפוטי. המערערת עוד הוסיפה כי הפסיקה שהפנתה אליה הועדה שונה לחלוטין ממקרה דנן ואין לגזור מהם גזירה שווה לענייננו.

דין והכרעה:

26. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בפסק דינו של בית משפט קמא, סבורני כי בנסיבות העניין אין מקום להתערב בהכרעת דינו של בית משפט קמא ודין ערעור המערערים להידחות בעניין זה. מצאתי עוד כי יש לדחות את ערעור המערערים לעניין העונש. באשר לערעור הועדה, מצאתי להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא ולהטיל על המערער מאסר מותנה בן 3 חודשים, כאשר יתר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם.

הערעור שהגישו המערערים על הכרעת הדין:

27. המערערים משיגים על הכרעת דינו של בית משפט קמא וטוענים כי העובדות שיוחסו להם בכתב האישום אינן מהוות עבירה. טענה זו דינה דחייה ממספר טעמים אותם אפרט להלן.

28. ראשית, על-פי סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, טענת המערער המועלית שלפניי, ולפיה העובדות הנטענות בכתב האישום (הנוגעות לביצוע עבודות הבנייה להבדיל מטענת הפרת צו שיפוטי), היא טענה מקדמית. טענה זו לא נטענה לאחר ההפסקה באף מקום בעת הודאת המערערים בעובדות כתב האישום, אדרבא, עיון בפרוטוקול מעלה כי לאחר הודאת המערערים בעובדות כתב האישום, לא ביקשה ב"כ המערערים לזכותם, אלא ביקשה "לדחות את הטיעונים לעונש לעוד כששיה חודשים" דבר המלמד, כי הודאת המערערים היתה הן בביצוע העבירות והן בעובדות. ועוד, בהודאת המערערים אין כל הבחנה בין עבירות הפרת צו שיפוטי לבין העבירות לגבי

הבנייה, דבר שאף הוא מלמד שכוונת המערערים היתה להודות בביצוע העבירות. משמע, אפילו אקבל טענת המערערים, כי טענה זו נטענה בחצי פה לפני ההפסקה, ויתרו המערערים על טענה זו לאחר ההפסקה.

29. שנית, אף לגופה של הטענה, דינה להידחות. כפי שטען בפניי ב"כ הועדה סעיף 145ג לחוק התכנון והבניה וסעיף 2 לתקנות התכנון והבניה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר), התשע"ד-2014 (להלן: **"תקנות הפטור"**), קובעים תנאי סף למתן פטור מהיתר לעבודות בניה והוא שהבניה צריכה להיות מתאימה לתכניות ולהנחיות המרחביות החלות במקום ואם ניתן היתר הקובע הוראות לגבי הקמתם, הם תואמים את הוראותיו, כמפורט בסעיף 2(2) לתקנות הפטור. ראשית יצוין כי לא עלה בידי המערערים להוכיח כי אכן הבניה תואמת את ההיתר שניתן וההנחיות המרחביות החלות בקרית טבעון ועל כן דין טענתם להידחות. שנית, כפי שעולה מעובדות כתב האישום הבנייה שבוצעה בחלקה 37 נמצאת במרווח בנייה אחורי וקדמי מעבר לקווי הבניין, ואינה נמצאת בתוך קו הבניין על כן הן אינן פטורות מהיתר.

באשר לבנייה שבוצעה בחלקה 36, מדובר בבנייה שבוצעה בשטח ציבורי פתוח כאשר הייעוד התכנוני של הקרקע הנו שטח ציבורי שלא ניתן לבנות בו. מכאן גם אם לטענת המערערים מדובר בהתקנת דק מעץ שהיא לכאורה פטורה מהיתר, מקום שהבנייה בוצעה בשטח שייעודו ציבורי פתוח ולא בתחום שטח קווי הבניין שייעודו מגורים, הדבר אינו חוקי.

30. לאור האמור לא עלה בידי המערערים להוכיח כי העבודות הנטענות אינן מהוות עבירות ולא עלה בידיהם להוכיח כי מדובר בזוטי דברים (טענה שאף היא לא נטענה בפני בית משפט קמא), ועל כן דין ערעורם על הכרעת הדין להידחות.

הערעור על העונש:

31. שני הצדדים משיגים על גובה הקנס. המערערים טוענים כי העובדות המיוחסות להם הן בגדר זוטי דברים ועל כן יש להקל בעונש שהוטל עליהם באופן משמעותי. ומאידך טוענת הועדה כי מן הראוי להחמיר משמעותית בגובה הקנס שהושת על המערער וכן להחמיר בגובה ההתחייבות הכספית.

32. **"הלכה היא, כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או כאשר העונש סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות"** (ע"פ 6007/13 אבו שהאב נ' מדינת ישראל (20.01.2015); ע"פ 8204/14 דלום נ' מדינת ישראל (15.04.2015)). איני סבור כי המקרה דנן, נופל בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות כאמור; עונשי הקנס שהושתו על המערערים משקפים את חומרת מעשיהם, תוך איזון הולם של כלל השיקולים לקולה ולחומרה, ואין הם חורגים מרף הענישה המקובל.

33. נפסק זה מכבר כי המטרה של הטלת קנס בעבירות תכנון ובניה הנה הרתעת העברין באמצעות גרימת

חיסרון כיס וכן על מנת להפוך את העבירות לבלתי כדאיות מבחינה כלכלית, כפי שנקבע בע"פ 6665/05 מריסאת נ' מדינת ישראל (17.05.2006):

"על העונש שנגזר על מי שמורשע בעבירות נגד חוקי התכנון ובניה לשקף את חומרת המעשים והפגיעה בשלטון החוק ולשמש גורם הרתעה נגדו ונגד עבריינים פוטנציאליים, במטרה להפוך את ביצוע העבירות לבלתי כדאיות מבחינה כלכלית. כבר נפסק בעבר, כי בתי-המשפט מצווים לתת יד למאבק בעבירות החמורות בתחום התכנון והבנייה, שהפכו לחזון נפרץ בימינו".

34. עיון בגזר הדין מלמד כי בית משפט קמא שקל כדבעי את נסיבות ביצוע העבירה ביחס לכל אחד מן המערערים. ודוק, בית משפט קמא נתן את הדעת בגזר הדין לעובדה כי ניתן כבר כנגד המערער צו הריסה ביחס למבנים שבנה לא ההיתר וקבע כי היה מצופה ממנו שלא יוסיף ויבצע עבירות בניה נוספות מקום שכבר הוגש כנגדו כתב אישום בגין עבירות בנייה ואף ניתן צו הריסה. בית משפט קמא ציין את הנתונים הנדרשים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בין היתר התייחס למהות הבנייה הכלולה בתוספת לבניה הקודמת שנבתנה ללא רישיון. עוד זקף בית משפט קמא לטובת המערערים את פעילותם על מנת לנסות להכשיר את הבניה, וכן את דבריה של המערערת כפי שביטאה אותם בפני בית משפט קמא עובר לגזר הדין.

35. בית משפט קמא אמנם לא גזר את דינם של המערערים בהתאם למתווה שנקבע בתיקון 133 לחוק העונשין, באופן שלא קבע מתחם העונש ההולם בעניין רכיב הקנס, אולם הדבר אינו מוביל לקביעה כי בית משפט קמא טעה בהשתת הקנסות בסכומים שקבעו וזאת נוכח העובדה כי בגזר הדין נמנו הטעמים שהובילו את בית משפט קמא להטלת הקנסות הנ"ל. לעניין זה יפים הדברים שנקבעו בע"פ 6395/13 בדארנה נ' מדינת ישראל (22.07.2014):

"כפי שכבר פסקנו לא אחת מאז כניסתו של תיקון 113 לתוקף, הערכאות הדיוניות מחויבות לקיים את מצוות המחוקק ולגזור את העונש על פי המתווה שנקבע בתיקון 113 (ראו: ע"פ 2357/13 רוש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות י"ד-ט"ז (6.10.2013) (להלן: עניין רוש)). גזר דין שאינו כתוב על פי מתווה זה הינו גזר דין שנפל בו פגם. עם זאת כבר הוספנו ופסקנו כי פגם זה אינו מוביל בהכרח לביטול גזר הדין או להחזרת הדיון אל בית המשפט קמא על מנת שיגזור את הדין בהתאם למתווה האמור. זאת בפרט כאשר הערכאה הדיונית מנתה בגזר הדין את הטעמים שהובילו אותה אל המסקנה שאליה הגיעה באופן המאפשר לערכאת הערעור להעביר את הכרעתה תחת שבט הביקורת השיפוטית וכאשר התוצאה שאליה הגיעה היא כשלעצמה אינה מצדיקה התערבות".

וכן ראו: ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (23.06.2015).

36. סבורני כי בית משפט קמא איזן כיאות בין השיקולים לחומרה לבין השיקולים לקולה, כאשר לא נעלמו מעיניו, את מאמציהם של המערערים להביא להכשרת הבנייה הלא חוקית, את מהות הבנייה שבוצעה וגם כן את טענת המערערים, לפיה החניה נבנתה בהתאם להנחיות המועצה המקומית. מצאתי עוד כי עונשי הקנס נמצים בתוך מתחם הענישה ההולם את העבירות שביצעו המערערים.

37. עבירת הפרת צו שיפוטי אינה "עוד עבירת תכנון ובנייה" הפוגעת באינטרסים תכנוניים, כי אם עבירה חמורה שיש בה נזק לאינטרס מוגן והוא שלטון החוק וכיבוד החלטות בתי המשפט. ביצוע עבירה מן הסוג הנדון מגלם בתוכו זלזול כלפי החלטות בתי המשפט ופוגע קשות באינטרס ציבורי חשוב. על כן, יש להתייחס לעבירות מן הסוג הנדון בחומרה, לנוכח האינטרס המוגן, וחומרת הפגיעה בו.

בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה שביצע המערער, הערך החברתי שנפגע ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כגון דא, מתחם הענישה ההולם את מעשי המערער (לרבות עבירת הפרת צו שיפוטי והמשך עבודות הבנייה למרות קיומו של צו כאמור) נע בין קנס בסך 20,000 עד 100,000 ₪.

העונש שהוטל על המערער הוא עונש הנופל בתוך המחמתם והוא מתחשב בשיקולים לחומרא ולקולא שהובאו בפני בית משפט קמא ועל כן לא מצאתי מקום להתערב בו.

38. באשר לעבירות שביצעה המערערת, בבתחשב בערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, נסיבות ביצוע העבירה ורמת הענישה הנהוגה בעבירות דומות בנסיבות דומות מתחם הענישה לגבי הקנס נע בין 5,000 ₪ ועד 35,000 ₪ ועל כן גם כאן לא חרג העונש שהושת על-ידי בית משפט קמא ממתחם הענישה ההולם. אף כאן לא מצאתי להתערב במסקנת בית משפט קמא.

39. באשר לעונש המאסר המותנה, טוען ב"כ הועדה כי שגה בית משפט קמא עת לא הטיל מאסר מותנה על המערער וזאת משום שעסקין בעבירה של אי קיום צו שיפוטי אשר מהווה עבירה חמורה שחותרת תחת עקרונות ודיני התכנון ובניה.

40. המערער הורשע כאמור, בפני בית משפט קמא, בביצוע עבירה שעניינה אי קיום צו הריסה שיפוטי וזאת בנוסף לעבירות הבניה והשימוש במקרקעין ללא היתר ובסטייה מתכנית. המערער הורשע כאמור, על יסוד הודאתו, בעבירות על חוקי התכנון והבניה, שהובילו לצו שניתן על-ידי בית המשפט להריסת המבנה. המערער בחר במשך ארבע שנים, מסיבותיו הוא, שלא לקיים את צו ההריסה השיפוטי וזאת ללא כל הסבר מניח את הדעת. אין להקל ראש בהתנהלות חמורה זו ובית המשפט מצווה לנהוג בגישה מחמירה

במקרים כגון דא (ראו: רע"פ 5587/17 עיס' נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה מבוא העמקים (30.11.2017)).

לעניין זה יפים הדברים שנקבעו ברע"פ 2809/05 טסה נ' מדינת ישראל (22.05.2005):

"מדובר בעבירות חמורות ביותר בתחום התכנון והבניה, שבתו המשפט מצווים לתת יד למאבק בהן - שטחים גדולים ביותר של בניה ללא היתר, שטחים גדולים ביותר של שימוש חורג ואי קיום צו בית משפט לאורך שנים. במשנה תוקף - למרבה הצער - מהדהדים גם כיום, בנסיבות הישראליות, דבריו של השופט (כתארו אז) שמגר בע"פ 578/78 מדינת ישראל נ' עיסה, פ"ד לו(1) 723, 724-725, בדבר '... התוצאות הקשות הנובעות מריבויין של העבירות נגד חוקי התכנון והבניה...', לאור התנאים השוררים אצלנו צדק בית משפט השלום בקבעו כי לגבי עבירה כגון זו יש לפעול באופן החלטי על-ידי הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, כדי שכוונת ההקפדה על קיומם של איסורי החוק תהיה אמינה, וכדי שסלחנות יתר לא תתפרש, כפי שקורה לא אחת, כהשלמה עם קיומה של תופעה פסולה'....".

41. המערער, כאמור, לא מילא אחר צווי בית המשפט והוסיף ובנה יחד עם בת זוגו תוספות בניה כמפורט בכתב האישום, דבר הממחיש את זלזולו של המערער בצווי בית המשפט ובדיני התכנון והבניה. מדובר בבניה רחבת היקף, הכוללת שינויים משמעותיים בבית המגורים, כולל חריגות מקו בניין ובניה במרווחים צידים, בסטייה מהוראות התכניות החלות ותוך שימוש בשטח ציבורי פתוח. כמו כן המערער פיצל את בית המגורים והוסיף שתי יחידות דיור, האחת בגודל של 50 מ"ר והשנייה גודלה 93 מ"ר. איני מתעלם ממאציו של המערער להביא להכשרת הבניה הלא חוקית ולהתאמתה להיתר, הודאתו בהזדמנות הראשונה בפני בית משפט קמא בביצוע העבירות אשר יש לזקוף לטובתו, ואולם, דברים אלה נלקחו בחשבון על-ידי בית משפט קמא בקביעת עונש הקנס.

42. לפיכך, ונוכח העובדה שהעונש שהושת על המערער בתיק הקודם לא הרתעו, ובשים לב לחומרת העבירה שביצע סבורני כי אין מנוס מלקבוע כי העונש שהוטל חורג ממתחם הכנישה ההולם ועל כן יש להשית מאסר מותנה על המערער. על כן אני מטיל על המערער שלושה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהמערער לא יעבור החל מיום 1.10.2018 עבירה של אי ביצוע צו שיפוטי לפי חוק התכנון והבניה.

43. יוער כי דרישת הועדה בהודעת הערעור לקצר את תקופת עיכוב הביצוע, מתייתרת מקום שתקופת העיכוב חלפה לה כבר.

44. לסיכום, נוכח האמור לעיל מאצתי, כי אין מקום להתערב בהכרעת דינו של בית משפט קמא, וכן אין

להתערב בעונשי הקנס וההתחייבות שהוטלו על המערערים בגזר הדין אשר אינם חורגים מרמת הענישה המקובלת. יחד עם זאת מצאתי להטיל על המערער, נוסף על הענושים שהוטלו עליו בגזר דינו של בית משפט קמא, שלושה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהמערער לא יעבור החל מיום 1.10.2018 עבירה של אי ביצוע צו שיפוטי לפי חוק התכנון והבנייה.

45. ערעור הועדה מתקבל אפוא מתקבל בחלקו כמפורט לעיל; וערעור המערערים נדחה.

ניתן היום, כ"ב תמוז תשע"ח, 05 יולי 2018, בהעדר הצדדים.